

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

Проректор "ЗД" ЗАТВЕРДЖУЮ
"ЗД" 2019

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА З МЕТОДИКОЮ
КЕРІВНИЦТВА ЗОБРАЖУВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ДІТЕЙ

Галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність _____ 012 Дошкільна освіта

Факультет _____ Педагогічний

Робоча програма «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. «28» серпня 2019 р. – 24 с.

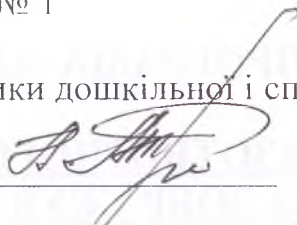
Розробники:

Борин Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти.

Протокол від «28» серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

(Лисенко Н.В.)

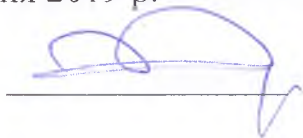
«28» серпня 2019 р.

Схвалено науково-методичною радою факультету.

Протокол від «28» серпня 2019 р. № 1

«28» серпня 2019 р.

Голова

(Кондур О.С.)

© Борин, 2019 рік
© Борин, 2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-3-й	2-3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачено		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		4-5-й	4-5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	24 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		36 год.	16 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		120 год.	156 год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 43% / 67%

для заочної форми навчання – 13% / 87%.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Освітній компонент «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей» відноситься до циклу професійної підготовки і належить до обов'язкових дисциплін. Актуальність вивчення дисципліни зумовлена необхідністю формування у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти системи педагогічних знань, умінь і навичок та готовності до їх практичного використання у процесі художньо-естетичного виховання і різнобічного розвитку дітей дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва; оволодіння здобувачами освіти сучасними методами організації образотворчої діяльності дітей на різних етапах дошкільного дитинства.

Міждисциплінарні зв'язки: дошкільна педагогіка, дитяча психологія, дитяча література, фахові методики дошкільної освіти.

Мета навчальної дисципліни – ознайомлення студентів з основами образотворчого мистецтва, особливостями формування у дітей дошкільного віку інтересу до різних видів образотворчої діяльності, розвитку їхніх творчих здібностей; оволодіння сучасними методами організації образотворчої діяльності дітей на різних етапах дошкільного дитинства.

Завдання дисципліни:

- обґрунтувати сутність методологічних засад курсу;
- формувати у студентів уявлення про форми, методи та прийоми навчання дітей раннього та дошкільного віку різним видам образотворчої діяльності в ЗДО та поза його межами;
- розкрити анатомо-фізіологічні особливості образотворчої діяльності дітей дошкільного віку та ознайомити з психологічними передумовами, що зумовлюють готовність дошкільників до естетичного сприйняття творів образотворчого мистецтва;
- формувати уявлення студентів про види і жанри образотворчого мистецтва;
- сприяти удосконаленню художньо-зображувальних умінь здобувачів освіти в галузі живопису, скульптури, аплікації, конструювання; навчити

виготовляти різноманітні наочно-методичні посібники для дітей, складати конспекти занять з різних видів образотворчої діяльності;

– спонукати до оволодіння знаннями про особливості розвитку у дітей раннього й дошкільного віку образотворчих здібностей та шляхи формування творчості в їх образотворчій діяльності;

– спонукати майбутніх вихователів ЗДО до самоосвіти та творчого підходу у професійній діяльності.

У результаті вивчення освітнього компоненту студенти мають оволодіти загальними і фаховими компетентностями:

Загальні компетентності:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові компетентності):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-

історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні основи образотворчої діяльності дітей дошкільного віку

Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності.

Фізіологія сенсомоторної діяльності дитини. Педагогічні технології сенсомоторного розвитку дітей в образотворчій діяльності. Психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності. Анатомо-фізіологічні особливості образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Сенсомоторний розвиток як чинник та передумова образотворчості в період дошкілья.

Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку.

Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей. Структура образотворчих здібностей. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей. Роль навчання в розвитку здібностей. Педагогічні технології розвитку дітей в образотворчій діяльності. Періодизація розвитку образотворчих здібностей в переддошкільному і дошкільному віці Своєрідність творчості в образотворчій діяльності дитини-дошкільняти. Динаміка розвитку творчих здібностей дітей в образотворчій діяльності.

Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості.

Періодизація розвитку образотворчих здібностей в перед дошкільному і дошкільному віці. Проблема художньої творчості. Своєрідність творчості в образотворчій діяльності дитини-дошкільняти. Динаміка розвитку творчих здібностей дітей в образотворчій діяльності.

Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси.

Краса природи надихає на творчість. Краса людини як єдність зовнішнього вигляду і внутрішніх характеристик. Краса праці і людини праці. Краса образотворчого мистецтва як інтегративна духовна цінність для дітей та їхньої образотворчої діяльності.

Змістовий модуль 2. Педагогічні умови опанування дітьми дошкільного віку основами образотворчої діяльності

Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.

Характеристика видів образотворчої діяльності. Взаємозв'язок видів образотворчої діяльності.

Тема 6. Форми навчання дітей образотворчій діяльності.

Форми організації роботи з образотворчої діяльності в умовах повсякденного життя. Самостійна образотворча діяльність (СОД) та її організація. Заняття як форма організованого навчання образотворчої діяльності та їхні види.

Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.

Види методів і прийомів та їхня характеристика (наочні, словесні, практичні; інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні). Інтеграція методів і прийомів для реалізації педагогічної мети в різних технологіях освітнього процесу образотворчої діяльності.

Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку

Художній розвиток дитини у пренатальний та немовлячий періоди. Образотворчість і художній розвиток дитини на другому і третьому роках життя.

Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО.

Значення планування зображувальної діяльності в ЗДО. Принципи планування роботи з образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види планів роботи вихователя ЗДО.

Змістовий модуль 3. Методика керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку

Тема 10. Розвиток особистості дитини у процесі занять з ліплення

Завдання і зміст розвитку дітей молодшого дошкільного віку в процесі занять з ліплення. Завдання і зміст ліплення в середній групі. Завдання і зміст ліплення в старшій групі. Обладнання та матеріали для занять з ліплення. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення.

Тема 11. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва

Малювання - основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку, його особливості. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в різних вікових групах. Малювання в жанрі «пейзаж». Малювання у жанрі «портрет». Малювання в жанрі «натюрморт». Малювання в жанрі книжкової ілюстрації.

Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей.

Поняття як вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Види аплікації в ЗДО. Елементи виразності аплікації. Матеріали для аплікування. Технічні прийоми аплікації. Послідовність оволодіння дітьми аплікацією.

Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей.

Своєрідність конструювання, його зв'язок із грою. Завдання конструювання з будівельного матеріалу. Завдання конструювання з деталей конструкторів. Розвиток дитини у процесі конструювання з паперу і картону.

Змістовий модуль 4. Розвиток особистості дитини засобами образотворчої діяльності

Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчої діяльності.

Характеристика чинних програм: «Дитина». Програма виховання і навчання дітей від 3 до 7 років. «Українське дошкілля». Програма виховання дітей у дитячому садку. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» (2008).

Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.

Концепція естетичної обдарованості.

Ознаки і сфери виявів художньо-естетичної обдарованості дитини. Творчість як феномен обдарованості дитини.

Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва.

Мета, завдання і методи розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва в сім'ї. Форми і методи педагогічної взаємодії дошкільного навчального закладу з родинами з питань художньо-естетичного розвитку дітей.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні основи образотворчої діяльності дітей дошкільного віку												
Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності	10	2	2			6	12	2	2			8
Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку.	10	2	2			6	8					8
Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості	8	-	2			6	10		2			8
Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси	8	-	2			6	8					8
Змістовий модуль 2. Педагогічні умови опанування дітьми дошкільного віку основами образотворчої діяльності												
Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.	10	2	2			6	8					8
Тема 6. Форми	12	2	4			6	12	2	2			8

навчання дітей дошкільного віку образотворчій діяльності												
Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	10	2	2			6	10		2			8
Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	12		-			12	14					14
Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	10	2	2			6	8					8
Разом	90	12	18			60	90	4	8			78
Змістовий модуль 3. Методика керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку												
Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	14	2	4			8	14	2	2			10
Тема 11. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	14	2	4			8	14	2	2			10
Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	12	2	2			8	12		2			10
Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	12	2	2			8	12		2			10
Змістовий модуль 4. Розвиток особистості дитини засобами образотворчої діяльності												
Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності	12	2	2			8	10					10
Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих	14	-	2			12	18					18

дітей.												
Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	12	2	2			8	10					10
Разом за модулем 2	90	12	18			60	90	4	8			78
Всього	180	24	36			120	180	8	16			156

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності	2
2	Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку	2
3	Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості	2
4	Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси	2
5	Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.	2
6	Тема 6. Форми навчання дітей дошкільного віку образотворчій діяльності	4
7	Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	2
8	Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	-
9	Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	2
10	Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	4
11	Тема 11. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	4
12	Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	2
13	Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	2
14	Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	2
15	Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.	2
16	Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності	6
2	Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку.	6
3	Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості	6
4	Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси	6
5	Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.	6
6	Тема 6. Форми організації образотворчої діяльності	6
7	Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	6
8	Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	12
9	Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	6
10	Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	8
11	Тема 11. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	8
12	Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	8
13	Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	8
14	Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	8
15	Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.	12
16	Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	8
7	Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	8
8	Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	14
9	Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	8
10	Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	10
11	Тема 11. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	10
12	Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	10
13	Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	10
14	Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	10
15	Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.	18
16	Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	10

7. Індивідуальні завдання

Тематика презентацій та наукових доповідей для самостійної роботи студентів

1. Характерні особливості образотворчого мистецтва.
4. Художній образ як форма художнього мислення в мистецтві.
5. Поняття «культура» в широкому та вузькому розумінні цього слова?
6. Мистецтво, як елемент культури, її знак та символ.
7. Функції мистецтва.
8. Живопис один із видів образотворчого мистецтва.
9. Види живопису: монументальний, станковий, декоративний, театральнo-декоративний, мініатюрний.
10. Жанри живопису.
11. Графіка, як мистецтво. Характеристика видів графіки.
- 12.. Скульптура як вид мистецтва.
13. Монументальна скульптура. Засоби виразності.
14. Станкова скульптура. Характеристика й засоби виразності.
15. Скульптура малих форм, її характеристика.
16. Архітектура як будівельне мистецтво, її особливості.
17. Античний стиль в архітектурі.
18. Романський стиль в архітектурі. Засоби художньої виразності.
19. Домінуюча роль архітектури у визначенні готичного стилю.
20. Епоха Відродження-ренесанс як стиль в архітектурі.
21. Стиль в архітектурі - бароко, його характеристика.
22. Стиль в архітектурі-ампір, його характеристика.
- 23.. Загальна характеристика народного та декоративно – прикладного мистецтва.
24. Функції декоративно – прикладного мистецтва.
25. Види народного та декоративно – прикладного мистецтва.
26. З історії розвитку промислів України.
27. Підходи до класифікації видів мистецтва.
28. Зображальність і виражальність у мистецтві.
29. Художній образ у мистецтві.
30. Краса природи надихає на творчість.
31. Краса людини як єдність зовнішнього вигляду і внутрішніх

характеристик.

- 32.Краса праці і людини праці.
- 33.Краса образотворчого мистецтва як інтегративна духовна цінність для дітей та їхньої образотворчої діяльності.
- 34.Художній розвиток дитини у пренатальний та немовлячий періоди.
- 35.Образотворчість і художній розвиток дитини на другому і третьому роках життя.
- 36.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (малювання) у 1-ій молодшій групі.
- 37.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (ліплення) у 1-ій молодшій групі.
- 38.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (аплікація без наклеювання) у 1-ій молодшій групі.
- 39.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (конструювання) у 1-ій молодшій групі.
- 40.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (малювання) у 2-ій молодшій групі.
- 41.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (ліплення) у 2-ій молодшій групі.
- 42.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (аплікація) у 2-ій молодшій групі.
- 43.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (конструювання) у 2-ій молодшій групі.
- 44.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (малювання) у середній групі.
- 45.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (ліплення) у середній групі.
- 46.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (аплікація) у середній групі.
- 47.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (конструювання) у середній групі.

- 48.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (малювання) у старшій групі.
- 49.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (ліплення) у старшій групі.
- 50.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (аплікація) у старшій групі.
- 51.Методика проведення занять із зображувальної діяльності (конструювання) у старшій групі.
- 52.Методика проведення занять із зображувальної діяльності у різновікових групах.
- 53.Розвиток художньої творчості дитини.
- 54.Вплив зображувальної діяльності на всебічний розвиток особистості дошкільника.
- 55.Конструювання дітей дошкільного віку.

8. Методи навчання

Методи, методики та технології, які плануються для застосування у процесі вивчення навчальної дисципліни.

За джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція прес-конференція, із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій), пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: спостереження, презентація, демонстрація;
- практико-теоретичні: вправи, розв'язання психолого-педагогічних задач.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою, виконання індивідуальних навчальних завдань.

Інноваційні методи та методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій

зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо); «акваріум» (моделювання фрагментів занять із зображувальної діяльності); аналіз проблемних ситуацій; «мозковий штурм»; технологія К. Крутій «Стіни, які говорять»; «кубування»; участь у майстер-класах з пластилінографії та паперопластики.

9. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен;
- методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, есе;
- комп'ютерного контролю: тестові програми, екзамен;
- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

- «відмінно» - студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

- «задовільно» - студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» - студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

11. Програмові вимоги з курсу «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей»

1. Види планування образотворчої діяльності у ЗДО.
2. Значення планування образотворчої діяльності у ЗДО.
3. Принципи планування образотворчої діяльності у ЗДО.

4. Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей. Структура образотворчих здібностей.

5. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей.

6. Роль навчання в розвитку здібностей.

7. Динаміка розвитку творчих здібностей дітей в образотворчій діяльності дітей дошкільного віку.

8. Форми навчання образотворчій діяльності в умовах повсякденного життя.

9. Самостійна образотворча діяльність (СОД) та її організація.

10. Заняття як форма організованого навчання образотворчої діяльності. Види занять.

11. Види методів і прийомів навчання дітей зображувальній діяльності та їхня характеристика (наочні, словесні, практичні; інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні).

12. Малювання - основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку, його особливості.

13. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в I молодшій групі.

14. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в II молодшій групі.

15. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в середній групі.

16. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в старшій групі.

17. Декоративне малювання на заняттях із зображувальної діяльності у ЗДО.

18. Малювання в жанрі «пейзаж».

19. Малювання у жанрі «портрет».

20. Малювання в жанрі «натюрморт».

21. Малювання в жанрі книжкової ілюстрації.

22. Ліплення. Способи ліплення в ЗДО.

23. Завдання і зміст розвитку дітей молодшого дошкільного віку в процесі занять з

ліплення.

24. Завдання і зміст ліплення в середній групі.

25. Завдання і зміст ліплення в старшій групі.

26. Обладнання та матеріали для занять з ліплення.

27. Методика проведення занять з ліплення в середній групі.

28. Методика проведення занять з ліплення в старшій групі ЗДО.

29. Аплікація. Види аплікації в ЗДО. Прийоми вирізування на заняттях з аплікації.

30. Завдання і зміст розвитку дошкільників на заняттях з аплікації.

31. Методика аплікації у групах молодшого віку.

32. Методика аплікації у групах середнього віку.

33. Методика аплікації у групах старшого віку.

34. Своєрідність конструювання, його зв'язок із грою.

35. Завдання конструювання з будівельного матеріалу.

36. Завдання конструювання з деталей конструкторів.

37. Концепція естетичної обдарованості.

38. Ознаки і сфери виявів художньо-естетичної обдарованості дитини.

39. Творчість як феномен обдарованості дитини.

40. Мета, завдання і методи розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва в сім'ї.

41. Форми і методи педагогічної взаємодії дошкільного навчального закладу з родинами з питань художньо-естетичного розвитку дітей.

42. Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку із декоративним малюванням.

43. Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку із сюжетним малюванням.

44. Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку із предметним малюванням.

45. Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку з сюжетною аплікацією.

- 46.Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку з декоративною аплікацією.
- 47.Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку з предметною аплікацією.
- 48.Скласти план-конспект заняття з ліплення для однієї з вікових груп ЗДО.
- 49.Наведіть приклад гри для розвитку дрібної моторики рук.

12. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. Богуш; Авт. кол-в: Богуш А., Беленька Г., Богініч О. та ін. К.: Видавництво, 2012. 26 с
2. Белкіна Е. Світ мистецтва і дитина. Дошкільне виховання. 2010. №1. С. 4–5.
3. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта”. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ. 2019. 56 с.
4. Борин Г. В. Художня праця: навчально-методичні вказівки для проведення практичних занять студентів спеціальності. “Дошкільна освіта”. Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2011. 89 с.
5. Ботюк, О. Ф. Конструювання з паперу методом орігамі: Навч.-метод.посібник. Тернопіль : Богдан, 2014. 64 с. 2.5074.268 Б86
6. Гавриш Н. Сучасне заняття: формальні, змістові, та структурні ознаки. Дошкільне виховання. 2007. №8. С. 10– 13.
7. Гнатюк М. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво [Текст]: навч.-метод.посібник. ч. 1 Ів.-Франківськ : ЯРИНА, 2016. 196 с. ПНУ. – 30,00 85.12(4Укр) Г 56
8. Гураш Л. Конструктивна діяльність дворічних. Дошкільне виховання, №1, 2008 р. С.28.
9. Дронова О. О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків// Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Глухів: ГДПУ, 2003. С. 45-50.

10. Дронова О. О., Мезіна О. О. Діагностика та корекція внутрішньо-сімейних стосунків засобами дитячого малюнка// Гуманізація навчально-виховного процесу: 36. наук, праць. Вип. ІХ / Заг. ред. Л. Л. Льогенської, В. І. Сипченко. Слов'янськ, 2010. С. 126-130.
11. Дядищева В.М. Навчи мене малювати. Альбом № 1. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 56 с.
12. Киреченко Н., Науменко Т. Виховує мистецтво. Дошкільне виховання. 2016. №5. С. 6 – 7.
13. Коппалова Н. М. Гурткова робота з аплікації та оригамі. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 80 с.
14. Комарова Т. С. Образотворча діяльність в дитячому садку. Харків, 2007. 176 с.
15. Котляр, В. П. Основи образотворчого мистецтва. Методика художнього виховання дітей [Текст]: навч. посібник К. : Кондор, 2006. 200 с. – 25,00 74.200.54 К 73 кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
16. Ланіна І. В. Образотворче мистецтво для дошкільнят. Харків, 2014. 96 с.
17. Ликова І. О. Програма художнього виховання, навчання й розвитку дітей 2-6- років «Кольорові долоньки». Хорків, 2007. 128 с.
18. Онищенко А. Ліпимо з тіста. Дошкільне виховання. 2002. №6. С. 24–25.
19. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Старший вік. Х.: «Ранок». 2016. 176 с.
20. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі [Текст] : підручник. К. : Слово, 2010. 376 с. : іл. – 84,00 74.102я73 О23
21. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік. Х.: «Ранок», 2016. 176 с.
22. Терещенко О. П. Розвиток творчості старшого дошкільника в образотворчій діяльності. Київ, 2009. 112 с.
23. Туманов, І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: теоретико-методологічні основи комплексного навчання [Текст]: навч. посіб. – Рек. МОН. – Львів : Аверс, 2010. – 496 с. – 200,0085.0 Т 83 кільк.прим.: 4 (ХудГраф. – 4)

13. Інформаційні ресурси

Адреси бібліотек:

1. Наукова бібліотека педагогічного факультету Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника – вул. Бандери, 1
2. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І. Франка – вул. Чорновола, 22

Інтернет ресурси:

1. www.mon.gov.ua/ - Сайт Міністерства освіти і науки України
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
3. <https://lib.if.ua/> - Сайт Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка
4. <http://lib.pnu.edu.ua>. – Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.